

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

תוכן

- א. שכופין אותו ... כיצד כופין אותו עד שיאמר רוצה אני 2
- ב. וכן אתה מוצא בגיטי נשים ושחרורי עבדים כופין אותו עד שיאמר רוצה אני ... משום המצוה לשמוע דברי חכמים 2
- ג. המקדש את האשה ואמר כסבור הייתי שהיא כהנת והרי היא לוייה ... מקודשת מפני שלא הטעתו... דאמרינן דברים שבלב אינן דברים 3
- ד. האומר לשלוחו הבא לי מן החלון או מן הדלוסקמא והביא לו אף על פי שאמר בעל הבית לא היה לי בלבי אלא על זה כיון שהביא לו מזה בעל הבית מעל 4
- ה. נזכר בעל הבית ולא נזכר שליח שליח מעל 5
- ו. ההוא גברא דובנינהו לניכסיה אדעתא למיסק לארעא דישראל ... אדעתא למידר הוא והא לא איתדר ליה ... דאיתליד אונסא באורחא 6
- ז. האומר לשלוחו צא וקדש לי אשה פלונית במקום פלוני והלך וקדשה במקום אחר אינה מקודשת הרי היא במקום פלוני וקדשה במקום אחר הרי זו מקודשת 6
- ח. האומר תנו נט זה לאשתי במקום פלוני ונתנו לה במקום אחר פסול הרי היא במקום פלוני ונתנו לה במקום אחר כשר 7
- ט. המקדש את האשה על מנת שאין עליה נדרים ונמצאו עליה נדרים אינה מקודשת.8
- א. כנסה סתם ונמצאו עליה נדרים תצא שלא בכתובה 9
- ב. על מנת שאין עליה מומין ונמצאו בה מומין אינה מקודשת 9
- ג. כנסה סתם ונמצאו בה מומין תצא שלא בכתובה כל המומין הפוסלין בכהנים פוסלין בנשים 9
- ד. המקדש שתי נשים בשוה פרוטה או אשה אחת בפחות משוה פרוטה אף על פי ששלח סבלונות לאחר מכאן אינה מקודשת שמחמת קידושין הראשונים שלה 10
- ה. וכן קטן שקידש 12
- ו. באתרא דמקדשי והדר מסבלי חיישינן מסבלי והדר מקדשי לא חיישינן ... דרובא מקדשי והדר מסבלי ומיעומא מסבלי והדר מקדשי 13
- ז. הוחזק שטר כתובה בשוק ... באתרא דמקדשי והדר כתבי כתובה חיישינן כתבי והדר מקדשי לא חיישינן ... דלא שכיח ספרא מהו דתימא ספרא הוא דאתרמי קא משמע לן.18
- ח. המקדש אשה ובתה או אשה ואחותה כאחת אינן מקודשות 18
- ט. ומעשה בחמש נשים ובהן שתי אחיות ... ואמר הרי כולכם מקודשות לי ... וקיבלה אחת מהן ע"י כולן ואמרו חכמים אין אחיות מקודשות 19

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

דף נ.

א. שכופין אותו ... כיצד כופין אותו עד שיאמר רוצה אני

כל הקרבנות¹ שעברו עליהן שלשה רגלים לא נפסלו, אלא מקריבין וכשרים, ובכל יום ויום אחר השלשה רגלים הוא עובר בלא תאחר, ובית דין מצווין לעשותו מיד עד שיקריב קרבנותיו ברגל שפגע בו תחלה.

אף על פי שנאמר (ויקרא א פסוק ג) יקריב אתו לרצונו כופין אותו עד שיאמר רוצה אני², בין שנדר ולא הפריש בין שהפריש ולא הקריב כופין אותו עד שיקריב.

ב. וכן אתה מוצא בגיטי נשים ושחרורי עבדים כופין אותו

עד שיאמר רוצה אני ... משום דמצוה לשמוע דברי

חכמים

כבר התבאר במסכת יבמות דף קו. שהמגרש את אשתו צריך³ שיהא הגט מדעתו ומרצונו של הבעל, וגט שניתן מאונס אינו גט, לפיכך אם מסר הבעל מודעה בפני שנים ואמר גט שאני רוצה ליתן לאשתי דעו שאני אנוס ליתנו ולכן אני אומר בפניכם שיהא בטל, הרי הוא בטל שהרי אינו נותנו מדעתו.

מה שנתבאר⁴ שאינו גט כשהוא אנוס, זהו כשמסר מודעה ואף על פי שאנסוהו כדין, כגון שהוא מאותן שהייבין להוציא ולא רצה, ואנסוהו ב"ד, והוא מסר מודעה ונתן הגט בלא בטול מודעות אז אינו גט, וכן אם אנסוהו שלא כדין ומסר מודעה ואחר כך אנסוהו לבטל את המודעות עד שאמר רוצה אני ובטלה, אז ג"כ אינו גט אף על פי שאמר רוצה אני, כיון שמתחלה שלא כדין אנסוהו ודאי גם הבטול לא נמר בדעתיה, לכן אם אנסוהו שלא כדין ולא מסר מודעה אלא נתנו מתוך האונס ואפילו אמר רוצה אני הרי זה גט פסול.

¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יד הלכה טו טז
² ה"ה על כל מ"ע דכופין ונקט הכא דסד"א מכיון דכתיב לרצונו ס"ד דאין כופין קמ"ל. הר המוריה שם
³ שו"ע ונו"כ שם קלד א
⁴ שו"ע ונו"כ קלד ה

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

אבל אם אנסוהו כדין שהיה מן המחוייבים להוציא, ולא רצה ואנסוהו ב"ד עד שהוציא מתוך האונס ואומר רוצה אני ולא מסר מודעא, או אפילו מסר מודעא וכפאוהו ב"ד לבטל המודעות ובטל המודעות ואמר רוצה אני, הרי זה גט, שכיון דבדין כופין אותו, מסתמא גמר הביטול בדעתו. ומצוה על כל ב"ד שבכל מקום ובכל זמן ואפילו בזמן הזה, אם הוא מאותן שחייבין להוציא, לכופו לגרש ולבטל המודעות.

וכבר התבאר במסכת פסחים דף פח: ובמסכת חגיגה דף ב. ובמסכת גיטין דף מא. שעבד כנעני של כמה שותפים ששוחרר על ידי חלק מן השותפים, או המשחרר⁵ חצי עבדו, בכסף, שנתן לו דמי חציו כדי להשתחרר⁶, קנה, והוא חציו בן חורין. ומי שחציו⁷ עבד וחציו בן חורין, אינו יכול לישא לא שפחה ולא בת חורין, לפיכך כופין את רבו לשחררו, כדי שישא בת חורין ולא יתבטל מפריה ורביה⁸, דלא לתוהו בראה וכותב לו שטר על חצי דמיו. במה דברים אמורים, בעבד, מפני שהוא מצווה על פריה ורביה⁹, אבל שפחה, תשאר כמו שהיתה ועובדת את עצמה יום אחד ואת רבה יום אחד. ואם נהגו בה מנהגי הפקר חייב לשחררה¹⁰.

ג. המקדש את האשה ואמר כסבור הייתי שהיא כהנת וזרי היא לזיה ... מקודשת מפני שלא הטעתו... דאמרינן דברים שבלב אינן דברים

כבר התבאר לעיל דף מט: שהמקדש אשה¹¹ ואמר לה התקדשי לי סתם ואמר אחר כך כסבור הייתי שהיא כהנת והיא לזיה או לזיה והיא כהנת, עשירה והיא ענייה ענייה והיא עשירה, הרי זו מקודשת דדברים שבלב אינם דברים.

⁵ שו"ע ונו"כ הו"מ רסז סש"ך שם עד

⁶ אך המשחרר חצי עבדו, בשטר, לא קנה העבד את חציו ונשאר עבד כמו שהיה. שגמרינן לה לה מאשה מה אשה חציה לא אף עבד חציו לא. שו"ע שם וש"ך עב

⁷ שו"ע שם סב

⁸ עיין בספר תפארת למשה שכתב אף אם העבד קמן דעדיין אינו בר פ"ו כופין את רבו מיד ואף אם העבד סרים חמה דאין לו רפואה ולא יכול לקיים פ"ו אפילו הכי כופין משום שבת וצ"ע לדינא עכ"ד. פ"ת שם יא

⁹ עיין בספר תפארת למשה שכתב אף אם העבד קמן דעדיין אינו בר פ"ו כופין את רבו מיד ואף אם העבד סרים חמה דאין לו רפואה ולא יכול לקיים פ"ו אפילו הכי כופין משום שבת וצ"ע לדינא עכ"ד. פ"ת שם יא

¹⁰ ש"ך שם עז

¹¹ שו"ע ונו"כ אבהע"ז לח כד

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

ד. האומר לשלוחו הבא לי מן החלון או מן הדלוסקמא והביא לו אף על פי שאמר בעל הבית לא היה לי בלבי אלא על זה כיון שהביא לו מזה בעל הבית מעל

כבר התבאר במסכת חגיגה דף י: כתובות צח: ונדרים נד. ולעיל דף מב: שאף¹² שבכל התורה כולה אין שליח לדבר עבירה "דדברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין" למדו חז"ל שבמעילה יש שליח לדבר עבירה¹³.

ולפיכך מי ששגג ולקח הקדש או מעות הקדש ונתנו לשליח להוציא בתורת חולין, אם עשה השליח שליחותו המשלח הוא שמעל, ואם לא עשה שליחותו אלא עשה השליח מדעת עצמו השליח הוא שמעל.

כיצד בעל הבית שאמר לשלוחו תן מאותו בשר לאורחין הלך ונתן להן ככר, או שאמר לו תן להן ככר ונתן להן בשר, אמר לשלוחו הבא לי מעות להוציאם ולקנות חולין¹⁴.

¹² רמב"ם הלכות מעילה פרק ז הלכה א

¹³ וא"ת כיון דמעילה לא שייכא אלא בשוגג איך שייך דברי הרב וכו' כבר תירצו התוס' שם דאפילו נזכר השליח דהו"ל מזיד אפ"ה בעה"ב מעל. מעשה רוקח שם ועיין בתקנת עזרא שם שכתב "מבואר דס"ל להתוס' דבשליח שוגג גם בכל התורה כולה יש שליח לדבר עבירה וחייב המשלח, אך יש חולקין ע"ז וס"ל דבכל התורה כולה גם כשהשליח שוגג אין שלד"ע ופטור המשלח, והטורי אבן בחגיגה (דף י"ד) הביא ראיה דבכל התורה גם כשהשליח שוגג אין שלד"ע, דהרי לכאורה קשה איך ילפינן מעילה מתרומה דישלד"ע במעילה, הא בתרומה גופא אם עשה שליח לתרום בעבירה כגון להקדים תרומה לביכורים או לתרום מן הרע על היפה אין שלד"ע ואין תרומת השליח תרומה כלל, כמש"כ התוס' בב"מ (דף י"א ע"ב) גבי כהן שא"ל לישראל צא וקדש לי אשה גרושה דלמ"ד בהא אשלד"ע משום דאי בעי לא עביד אין הקדושין חלין כלל, וא"כ איך יליף מעילה מתרומה דיש במעילה שלד"ע כיון דבתרומה גופא אשלד"ע, והשתא אי אמרת בשלמא דבמעילה לא משכח"ל שליחות כלל דאפי' אם השליח שוגג אין שלד"ע בכל התורה ובתרומה, שפיר כיון דמעילה ילפינן לענין כמה דברים מתרומה מג"ש זו דחטא חטא, ואין ג"ש למחצה ע"כ ילפינן מעילה מתרומה גם לענין זה דבמעילה יש שליח לד"ע דגוה"כ הוא, אבל אי אמרת דנבי מעילה משכח"ל שליחות בתרי גוונא היינו דבשגגת השליח והמשלח גם בכהת"ו יש שלד"ע, אלא דמהג"ש דאפי' אם השליח מזיד נמי יש שליח, א"כ קשה כיון דג"ש זו לאו לשליחות להוד אתי אלא משום דאין ג"ש למחצה ילפינן דאפי' אם השליח מזיד יש שליח, א"כ מנ"ל הא נילף אדרבה מתרומה איפכא, דמה תרומה באין עבירה אי נמי בעבירה אלא שהשליח שוגג יש שליח דלא שייך לומר דברי הרב וד"ה דמ"ש לסברת התוס' ה"נ במעילה בשגגת השליח יש שליח כמו גבי תרומה, אבל אם השליח מזיד אין שליח, דהשתא הוה דומיא דתרומה לנמרי, אבל אי ילפת דאם השליח מזיד נמי יש שליח הא ודאי לא הוה דומיא דתרומה דילפת מניה, אלא ע"כ ש"מ דבתרומה ובכהת"ו אשלד"ע אפי' אם השליח שוגג נמי, א"כ במעילה לעולם לא משכחת שליחות אפי' בשגגת שליח, והשתא אי גמרינן שליחות במעילה מתרומה ע"כ ליש שליחות נגמור מינה דישלד"ע, דאם נילף בתרומה לאידך ניסא דאין שלד"ע הרי לא משכח"ל שליחות במעילה כלל, וכיון דקיי"ל אין ג"ש למחצה ע"כ ליש שליח במעילה אתיא ג"ש.

¹⁴ עיין אבן האזל שבהכי מיירי דאל"ה שסתם אמר לו הבא לי בשר מן החלון כיון שהשליח לא הוציא אלא רק הביא אין בכך מעילה.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

מן החלון והביא לו מן הארון, או שאמר לו הבא מן הארון והביא לו מן החלון, השליח מעל, וכן כל כיוצא בזה.

הלך השליח והביא מן החלון כמו שאמר לו אף על פי שאמר השולח לא היה בלבי שיביא אלא מן הארון בעל הבית מעל, שהרי עשה שליחות מאמרו ודברים שבלב אינן דברים.

במה דברים¹⁵ אמורים כשהיו החתיכות מקדשי בדק הבית, אבל אם היו בשר עולה וכיוצא בו, לא מעל אלא האוכל בלבד¹⁶ שהרי הוא חייב באיסור אחר יתר על המעילה, ובכל התורה כולה אין שליח לדבר עבירה אלא במעילה לבדה¹⁷ שלא יתערב עמה איסור אחר.

יש מהראשונים שנסתפקו באומר לשליח הושט ירך לכד של שמן ותהנה מן הסיכה, או שב על עורות של הקדש או התחמם בגיזי עולה, והשליח לא ידע שדהם של הקדש, שמכיון שלא עשאו שליח אלא מן ההנאה, האם יתחייב המשלח, או שמא זה נהנה וזה מתחייב לא אמרינן¹⁸.

ה. נזכר בעל הבית ולא נזכר שליח שליח מעל

כבר התבאר במסכת חגיגה דף י': שהשולח פרוטה¹⁹ ביד שלוהו לקנות לו בה חפץ, ונזכר בעל הבית שהיא הקדש קודם שתגיע ליד החנוני, השליח מעל שהוא שוגג, ובעל הבית כבר נזכר ואין המזיד חייב בקרבן מעילה, נזכר אף השליח וידע שהיא הקדש קודם שתגיע לחנוני, שניהם פטורים מקרבן מעילה והחנוני חייב כשיוציא אותה פרוטה שנתערבה במעותיו שהרי הוא

¹⁵ רמב"ם שם הלכה ב

¹⁶ ראיתי להתוס' בפרק האיש מקדש (דף מ"ג) ד"ה שלא שאם אמר הנזכר לשליח אכול כבר זו של הקדש והשליח לא ידע שהיא של הקדש דחייב המשלח ע"י הנבחה דשליח דמיד דאנבחה שליח קנייה וההיא שעתא חייב המשלח משמע דקודם אכילת השליח חייב המשלח. ולפי זה נ"ל דגם היכא דשליח מתחייב כגון שהיה המשלח מזיד חייב השליח מכי אנבחה אף שלא נהנה. שוב ראיתי דודאי האומר לחנוני מול פרוטה זו של הקדש ותן לי בעדה נרות אם היה שוגג המשלח חייב אך אם היה מזיד אין החנוני חייב עד שיוציא אותה פרוטה אבל משום דקנאה אינו חייב כיון שהוא לא עשה שום מעשה אבל המשלח חייב כיון שעל פיו קנאה החנוני וכ"כ רבינו בפרקין הל' ה'. ולפי זה מ"ש רבינו האוכל הוא דוקא האוכל והוא מוסכם אליבא דכ"ע. ודוקא לענין חיובא דאורחי אבל לענין חיובא דמשלח מכי אנבחה אורה נתחייב המשלח וכמ"ש התוס'. משנה למלך שם

¹⁷ וקשה לי והרי שליחות יד דהוי שליח לדבר עבירה ותו מייתי בגמרא וכו' יעו"ש ודברי הרב הם תמוהים דפי' דברי הרמב"ם דקאמר אלא במעילה לבדה מילת לבדה למטה קאי אהא דכתב אח"כ שלא יתערב וכו' דוק. אור יקרות שם

¹⁸ תוד"ה ששלא קידושין דף מג ועיין בתוד"ה אכילתו מעילה יש מובא במשנה למלך כאן.

¹⁹ רמב"ם הלכות מעילה פרק ז הלכה ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

שונג, נזכר השליח ובעל הבית לא נזכר בעה"ב²⁰. הודיעו להנוני שפרוטה שנתנו לו הקדש שלשתן פטורין ונתפס המקח להקדש.

**ו. ההוא גברא דזבנינהו לניכסיה אדעתא למיסק לארעא
דישראל... אדעתא למידר הוא והא לא איתדר ליה...
דאיתליד אונסא באורחא**

יש שהמקח מתבטל²¹ אפילו בלא מום ובלא תנאי, שאם מכר קרקע וגילה דעתו בשעת מכירה שמוכר בגלל סיבה, כגון שרוצה לילך למקום פלוני, או ליקח חפץ בדמיו, ואח"כ נמנע או לא נסתייע לו לילך למקום פלוני, או שאינו יכול לקנות אותו חפץ, המקח בטל מכה אומדנא²², וי"א²³ שזה דוקא בקרקע, אבל במוכר מטלטלין לא מהני גלוי דעת לבטל המקח ער שיתנה בדיני תנאי, וי"א²⁴ שאין גלוי דעת מועיל אלא במוכר ולא בלוקח.

**ז. האומר לשלוחו צא וקדש לי אשה פלונית במקום פלוני
והלך וקדשה במקום אחר אינה מקודשת הרי היא במקום
פלוני וקדשה במקום אחר הרי זו מקודשת**

האומר לשליח²⁵ קדש לי אשה במקום פלוני, וקדשה במקום אחר אינה מקודשת, אפילו מייחד לו איזה אשה שיקדש²⁶, וכן בכל מה שישנה כגון שאמר לו לקדש סתם, וקידשה על תנאי או שאמר לו לקדשה על תנאי

²⁰ תוס' פרק האיש מקדש (דף מ"ב) ד"ה אמאי, מובא כמשנה למלך

²¹ שו"ע ונו"כ חומ ר"ז ג

²² מפני שגילה דעתו בשעת מכירה שאינו מוכר אלא ע"ד לעשות כך וכך, וה"ז כאילו התנה בפירוש בנה"מ סימן ר"ז סק"ט בשם שו"ת שער אפרים כתב במי שקנה סחורה מחמת שאחר הזמין סחורה זו, ועתה חזר בו המזמין שיכול לבטל המקח (עי' בדברי הנה"מ סימן רל מ"ש בזה).

²³ רמ"א ונו"כ שם

²⁴ טור סימן רל בשם הר"י יונה, וכתב שם שהר"ח אינו מחלק בין מוכר לוקח, ובשם הרמ"ה כתב לחלק דדוקא כשהתנה שלא יתן הדמים עד שיוליכנו למקום פלוני, וקודם שהגיע לשם הוול שיכול להחזירו, דהוי כאילו התנה על שום תנאי ולא נתקיים התנאי, ועי' נה"מ סימן רל. ועיין פתחי חושן חלק ה פרק יג סעי' לב ובהערות שם

²⁵ שו"ע אבהע"ז לה ז ח

²⁶ מ"ז שם מ, אפ"ה איכ' קפיד' במקום משום דהאי אתרא רחמו ליה ולא יאמרו עליו דברי גנאי כדאית' בגמרא' קידושין דף נ"ו. ח"מ יט ב"ש יח

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

וקידשה סתם, או ששינה בתנאי וכל כי האי גוונא אינה מקודשת, שכיון ששינה בשליחותו²⁷ לאו שלוחיה הוא.

ואם אמר לו קדשה לי, והרי היא במקום פלוני וקידשה במקום אחר הרי זו מקודשת, שלשון זה אינו משמע שמקפיד, אלא מראה מקום הוא לו.

ח. האומר תנו גט זה לאשתי במקום פלוני ונתנו לה במקום

אחר פסול הרי היא במקום פלוני ונתנו לה במקום אחר

נשר

כבר התבאר במסכת גיטין דף סה. שהשליח²⁸ ששינה בשליחותו ממה שאמר לו הוא או היא, אין הגט גט. כיצד, אמר לו תנהו לה במקום פלוני ונתנו לה במקום אחר²⁹, אל תתנהו לה אלא³⁰ בעליה ונתנו בבית או איפכא, אל תתנהו לה אלא בימין ונתן לה בשמאל או איפכא, אינו גט.

אך אמר תנהו בעליה או תנהו בימין מכיון שלא הראה קפידתו שיהיה דוקא שם, ואין סיבה להקפיד בכך, שהרי לא אמר אל תתנהו אלא ... הרי זה גט³¹ וי"א³² שאינו גט.

²⁷ כ' בס' בר"י אמר לשלוחו קדש לי אשה פלונית בדינר והלך וקידשה בחצי דינר הוי ספק מקודשת. הרב קרית מלך רב ח"א סימן י"ט. וגדול אחד הקשה ע"ז מסוגיות קדושין דף מ"ח ועיין בספר עצמות יוסף שם ובתו' רי"ד שם. פ"ת שם ז

²⁸ שו"ע ונו"כ שם מה

²⁹ פירש"י שאינו רוצה שילעו עליו במקום אחר וקפידא הוא עכ"ל. ט"ז שם כח

³⁰ ונראה הטעם בזה דלא הוה קפידא אלא באמר אל תתנהו וכו' כיון דאין טעם מסתבר למה אינו רוצה בבית וכן להיפך ע"כ מסתמא לא הוה קפידא עד שיאמר כן בפירוש וכן בשמאל משא"כ כשאומר במקום פלוני הוה קפידא אפילו בסתמא כיון שיש טעם נכון על זה כמו שזכרנו בשם רש"י ובפרישה נתן טעם משום דקיי"ל שאומר לחבירו בית אני מוכר לך יכול ליתן לו עליה וכמ"ש הטור סוף סי' רי"ד בהו"מ משו"ה לא הוה שינוי מעליא אם לא דאמר אלא עכ"ל ותמוה הוא מה יעשה בימין בזה. ט"ז שם כח

³¹ ב"ש שם סב

³² תורת גיטין שכתב לתמוה על הב"ש ותמו' לי דהא בגיטין ד' ס"ד ע"ב מדמה לזה הא דאמר לשליח עירב לי בתמרים ועירב לו בגרונרת ותירץ רבה שם הא רבנן והא ר"א. ופי' רש"י וז"ל הא רבנן דאמרי' לעיל גבי דידה אף על גב דלאו בדידה תליא ולא איכפת לה אמרינן כל מה שאמר אינש לשלוחו אם ישנה לאו שלוח הוא ה"נ אין עירובו עירב. וקיי"ל כתיורצו דרבה. וא"כ קשה דהא בא"ח סי' ת"ט [סעיף י'] פסק המחבר דאם אמר עירב לו בבית ועירב לו בעליה דאין עירובו עירב אף על גב דלא אמר אלא בעליה, מ"ש כאן דצריך שיאמר אלא וגם מן הסברא נראה כיון שהזכר עלי' מה שלא הי' צריך להזכיר קפידא הוי:

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

אמר לו³³ תן גט זה לאשתי והרי היא במקום פלוני ונתנו לה במקום אחר הרי זה גט, שאין זה קפידא אלא מראה מקום הוא לו.

ט. המקדש את האשה על מנת שאין עליה נדרים ונמצאו עליה נדרים אינה מקודשת

כבר התבאר כתובות דף עב: שהמקדש אשה³⁴ על מנת שאין עליה נדרים, אם נמצאו עליה אחד משלשה נדרים אלו, והם שלא תאכל בשר או שלא תשתה יין או שלא תתקשט בבגדי צבעונין אינה מקודשת³⁵, ואינה צריכה ממנו גט, מפני שבאלו השלשה נדרים דרך בני אדם להקפיד עליהם שמתגנה עליו בזה, ובודאי שהיה דעתו שאם יהיו אחד מהשלשה נדרים אלו עליה שלא תהיה מקודשת,

והוא הדין לשאר נדרים שבינו לבניה והם דברים גדולים שרוב בני אדם מקפידים עליהם³⁶, ואינה מקודשת ואינה צריכה ממנו גט, ואין חוששים שמא תלך אצל חכם ויתיר את הנדר ונמצאו קידושין ראשונים חלין למפרע, שחזקה שאינה עשויה לקלקל את עצמה ואת בניה שיהיו לה מן השני.

אבל אם נמצא עליה נדר אחר חוץ מאלו, אף על פי שהוא אומר מקפיד אני אפילו על זה אין בכוחו לבטל הקידושין, שבטלה דעתו אצל כל אדם והרי זו מקודשת. ואפילו דברים שיש בהם עינוי נפש אבל אין מקפידין כל כך כגון שנדרה שלא לאכול אגוזים וכדומה אין מבטל הקידושין³⁷.

במה דברים אמורים שהתנה עליה סתם על מנת שאין עליה נדרים, אבל אם אמר לה על מנת שלא יהא עליה שום נדר אפילו נמצא עליה נדר כל שהוא, כגון שנדרה שלא לאכול חרובין אינה מקודשת.

יש מי שאומר³⁸ דלעולם חוששין שמא תלך אצל חכם ויתיר לה ותהיה מקודשת למפרע, לפיכך אסורה להינשא בלא גט.

³³ שו"ע ונו"כ שם מז

³⁴ שו"ע ונו"כ אבהע"ז לט א

³⁵ אם רוצה למחול חלין הקדושין למפרע ואין צריך קדושין אחרים. ב"ש שם ב

³⁶ ח"מ שם א

³⁷ ט"ז שם א

³⁸ בירושלמי לחד מ"ד (הביאו הר"ן בפ' המדיר דף תק"ו ע"א וז"ל ונמצא עליה נדרים אינה מקודשת אית תנא תני מותרת לינשא בלא גט ואית תנא תני אסורה לינשא בלא גט שלא תלך אצל חכם ותתיר את נדרה וקדושין חלין למפרע ונמצא בניה באין לידי ממזרות לפום כן אסורה לינשא בלא גט) וכבר פסקו הפוסקים

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

א. כנסה סתם ונמצאו עליה נדרים תצא שלא בכתובה

הנושא אשה סתם בלא תנאי³⁹, ונמצאו עליה נדרים הנזכרים שלא תאכל בשר או שלא תשתה יין או שלא תתקשט בבגדי צבעונין שדרך בני אדם להקפיד עליהם שמתגנה עליו בזה, או נדרים שבינו לבינה והם דברים גדולים שרוב בני אדם מקפידים עליהם, תצא בלא כתובה לא עיקר ולא תוספת⁴⁰.

ב. על מנת שאין עליה מומין ונמצאו בה מומין אינה

מקודשת

המקדש את האשה⁴¹ על מנת שאין בה מומין ונמצאו בה אחד מן המומין הפוסלים בנשים כמו שיתבאר בסמוך אינה מקודשת, ואם נמצא בה מום אחר חוץ מאותן המומין⁴², אף על פי שהוא אומר מקפיד אני אפילו על זה, אין כח בטענתו, שבטלה דעתו אצל כל אדם והרי זו מקודשת.

ג. כנסה סתם ונמצאו בה מומין תצא שלא בכתובה כל

המומין הפוסלין בכהנים פוסלין בנשים

הכונס⁴³ אשה סתם ללא תנאי, ונמצא בה מום ממומי נשים שיתבאר, ולא ידע הבעל במום זה, תצא בלא כתובה לא עיקר ולא תוספת.

הרשב"א והר"ן כמ"ד אין חוששין דלא היישין שמא תתקלקל עצמה. ח"מ שם ב, ועיין ב"ש, ובבית מאיר כתב שהעיקר כח"מ

³⁹ שו"ע ונו"כ שם ק"ז ג

⁴⁰ אף על גב דבחיבי לאוין דלא הכיר בה יש לה תוס' התם גם האיש פשע שהיה לו לדקדק שמא אסורה לו ע"כ אמרי' דרצה ליוזק בנכסיו אבל בנדרים ומומין הוא לא פשע ועלה דידה רמיא לגלויי ואיילוני' אף על פי שמום גדול הוא כתב הר"ן לא היה הדבר מוטל עליה שהרי לא היתה יודעת בכך, ועוד שהאיילוני' יכול היה לבדוקה קודם לכן בסימני' ואיילוני' מום גדול היא וקלא אית לה אף על פי שאומר שלא הכיר בה אין מאמינין לו דהוה ל' לידע אם האשה ראוי' לבנים מסתמא סביר וקבל לענין תו' אבל דברי הר"ן שכת' לא היתה יודעת בכך צ"ע בשלשה סימני' אילוני' הניכרין לה ובפרט אין לה דדים. ח"מ שם י

⁴¹ שו"ע ונו"כ שם ל"ט ג

⁴² אפשר אם אמר בפ"י ע"מ שאין בה כל מום או אפילו שאר מומין מעכבים כמו בנדרים אם אמר ע"מ שאין עליך כל נדר. ב"ש שם ח, ועיין בתשובת שבוי" ח"ג סימן פ"ג שכ' דאף שהב"ש כתב כן בדרך אפשר לענ"ד הוא פשוט וכן מבואר בטור כו', ועיין בהפלאה קונט"א מיה שהקשה בזה

⁴³ שו"ע ונו"כ שם ק"ז ד

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

ומה הן המומין הפוסלין בנשים, כל המומין הפוסלים בכהנים⁴⁴ פוסלין ג"כ בנשים⁴⁵ ועיין בכתובות שם התבאר מה פוסל בכהנים.

ושם דף עה. התבאר שהוסיפו יותר עליהם מומין שפוסלין בנשים בלבד, מפני שדרך הבעל להקפיד עליהם שמתגנה עליו והם אלו, ריח רע, וזיעה, וריח הפה, ויש אומרים שאף ריח החוטם, וקול עבה מום באשה, דכתיב גבי אהבת הרעים (שיר השירים ב פסוק יד) כִּי קוֹלָךְ עָרַב וּמְרִאֲיֶךָ נְאֻהָ מִשְׁמַע הָא עֵבָה מִגּוֹנָה הִיא, ודדים גסים מחבירתה טפה, וטפח בין דד לדד, וכ"ש אין לה דדים⁴⁶, ומשתנת במיטה⁴⁷ ונשיכת כלב ונעשה מקומו צלקת, פירוש שנשאר שם רושם משחיתת המכה, ושומא שעל הפדחת אפילו היתה קטנה ביותר ואעפ"י שאין בה שיער, וזו היא השומא שיתירה אשה על הכהנים, והוא שעומדת תחת כיפה שבראשה שפעמים נראית ופעמים אינה נראית, שאם תמיד נראית הרי ראה ונתפייס, ואם תמיד אינה נראית אינו מום שאין דרך להקפיד עליה. ודוקא בשומא קטנה ואין בה שער אינו מום כשאינה נראית, אבל שומא גדולה כאיסר או אם יש בה שער אפילו אין נראית הוי מום, וכן צלקת אפילו אינו נראה⁴⁸.

ד. המקדש שתי נשים בשוה פרוטה או אשה אחת בפחות משוה פרוטה אף על פי ששלח סבלונות לאחר מכאן אינה מקודשת שמחמת קידושין הראשונים שלח

קבלו חכמים זכרונם לברכה שבכל מקום שנאמר כסף בתורה אינו פחות משוה פרוטה, לפיכך כסף קידושין אינו פחות משוה פרוטה⁴⁹ ואין מקדשין אשה בפחות משוה פרוטה⁵⁰. וכבר התבאר במסכת כתובות דף עג. שאם קדשה בכסף⁵¹ בפחות משוה פרוטה אינה מקודשת כלל, ואף על פי ששלח

⁴⁴ כמו שהם מבוארים בגמרא דבכורות פ"ז ובמיימוני בהלכות ביאת מקדש פ"ח

⁴⁵ רמב"ם ביאת המקדש פ"ח הי"ז

⁴⁶ פ"ת שם ב

⁴⁷ כתב הב"י דפשיט' דהוי מום ובד"מ כתב על הב"י במום דמשתנת ואעפ"י שפשוט למר לדידי מבעיא טוב' והאריך בדבר ולבסוף כתב ומיהו נראה דמום גדול הוא מה שלא תשכב עמו במטה דלא יהא אלא בנדר שבנינו לבניה וכו' ומיהו אפשר דנדר דבינו לבניה אינם מבטלין הקידושין אלא בדבר שמשועבדת לו כגון שנדרה נטולה אני מן היהודים וצ"ע עכ"ל ד"מ. ח"מ שם ה. ובמ"ז כ' דצריך ליתן לה הכתובה אבל יכול לגרשה בע"כ אפילו בזמן הזה דאיכ' חר"ג ואיש המשתין במטה כתב בספר ב"ה בשם באר שבע דלא הוי מום. ב"ש ט

⁴⁸ אבל הרמב"ם כתב דשומא לא הוי מום רק בעור פנים, ח"מ וב"ש יב

⁴⁹ דילפינן קיחה קיחה מעפרון לעיל דף ב

⁵⁰ שו"ע ונו"כ שם לא א ט

⁵¹ ולא דוקא מטבע כסף אלא כל שערכו פחות משוה פרוטה שהתבאר לעיל דף ב: ודף יב. אפילו שוה טובא דברים אחרים אין כאן שיעור כסף שצריכה התורה לקדושין, ולא כח"מ שכתב דאיירי במטבע של כסף וכבר התבאר שם דאין מקדשין במטבע. ב"ש כ

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

לה סבלונות⁵², כלומר מתנות שהחתן נוהג לשלוח לכלה אחרי או לפני האירוסין לאחר מכן אינה מקודשת, ואין אומרים, שידע שאין קידושין קידושין, מאחר שקידוש בפתות משווה פרוטה, ולכן שלח לה סבלונות לשם קידושין, אלא אומרים, שלא הרגיש בטעותו, וסבור היה שקידושיו חלו, ומחמת קידושין אלו הרי הוא מחשיב אותה לארוסתו, ולכן שלח לה סבלונות בתורת מתנה משום כך, אין הסבלונות מועילים כלל לעניין קידושה, ואינה מקודשת, אפילו במקום שכך הדרך⁵³, שמקדשים ולאחר מכן שולחים מתנות ואינה מקודשת כלל⁵⁴.

אבל אם קדשה בכסף בפתות משוה פרוטה ואחר כך בא עליה סתם בפני עדים, רצה לומר שייחד עמה בפני עדים, הן הן עידי ייחוד הן הן עידי ביאה וצריכה גט מספק⁵⁵, שכיון דאדם יודע שאין אשה מתקדשת בפתות משוה פרוטה אמרינן גמר ובעל לשם קידושין, שאין אדם עושה בעילתו בפני עדים בעילת זנות.

אולם כל זה בכסף שערכו קצוב אך אם קדש אותה בשוה כסף⁵⁶ באוכל או בכלי וכיוצא בו דבר ששוה בכאן פחות מפרוטה, כבר התבאר לעיל דף יב. שהרי זו ספק מקודשת, שמא דבר זה שוה פרוטה במקום אחר⁵⁷, ואפילו אם ידוע ששוה פרוטה

⁵² פי' דורונות, כי הוא לשון סבל ומשא ונמצא משא בלשון מתנה, כמו וישא משאות חמ שם יז

⁵⁴ אפילו בספק, ואפילו היו עסוקים באותו ענין לא חיישי. ב"ש שם יט

⁵⁵ שבודאי בעל לשם קידושין מל' זה משמע דהוי קידושין גמורים ואם קדשה אחר אינה צריכה גט מהשני אבל הר"ן והמ"מ כתבו ש"א דלא הוי רק ספק ואם בא אחר וקדשה צריכה גט משניהם וסיימו בדבריהם דראוי לחוש ולהחמיר ובכ"מ מפרש גם דברי הרמב"ם דאינם אלא קידושי ספק. ח"מ שם י ח ובב"ש שם כא הנה בש"ס פ' המדיר איתא ג' דינים קידש על תנאי קידש פחות משוה פרוטה קידש במלוה ומדייק המגיד מרמב"ם ספ"ז ה"א דס"ל פחות משוה פרוטה ומלוה מקדש אותה כביאה בודאי וי"א בשלשתם הוי קדושי ספק ויש לחוש לדבריהם כ"כ המגיד והר"ן ותימא על המחבר שפסק בפשיטות כרמב"ם ויותר קשה על הרב רמ"א מ"ש וה"ה קטן וכו' ודאי בעיל וכו' ש"מ דס"ל בפתות משוה פרוטה כהמחבר דודאי בעיל לשם קידושין ובסימן כ"ח סעיף ט"ז כתב ה"ה פחות משוה פרוטה הוי קידושין מספק אבל עיקר נראה בשלשתן צריכה גט לחומרא וקידושין של אחר תופסין בה ואם קידש בפתות משוה פרוטה ואחר כך נתייחד עמה הוי כמו ביאה ואמרינן הן הן עידי ייחוד הן הן עידי ביאה כ"כ הרא"ש ובש"ג פ"ב דקדושין.

⁵⁶ שו"ע ונו"כ שם ג וה"מ טז ועיין טיב קידושין בה שהמחבר נקט בכסף, דאילו בשוה כסף בלאו הכי צריכה גט מחשש שמא שוה פרוטה במדי. מיהו למאי דמסיק המחבר שודאי בא אליה לשם קדושין, אם כן אפילו בשוה כסף איכא נפקא מינה, שאם בא אליה אמרינן ודאי כיוון לשם קדושין. אלא דיש לעיין בזה כיון דמעמא משום אדם יודע שאין קדושין תופסין בפתות משוה פרוטה הכא כיוון לשם קדושין, אם כן בשוה כסף דיש לומר דשוה פרוטה במדי אפשר דלא שייך אדם יודע, אפשר דלא גמר וכיוון לשם קידושין ולעולם ספיקא הוה.

⁵⁷ כיון דהאי ספק שמא ש"פ במקום אחר ספק הוא גם להעדים לכן חוששין לקדושין. ב"ש שם ו

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

במקום אחר ויש לו דרך לשם⁵⁸, אינו רק ספק קידושין⁵⁹. ויש אומרים⁶⁰ שאם קידש בתבשיל או בירק שאינו מתקיים וכיוצא בהם אם לא היה שוה פרוטה באותו מקום אינה מקודשת כלל, שהרי דבר זה אינו יכול להגיע למקום אחר עד שיפסיד ויאבד ולא יהיה שוה פרוטה לא בכאן ולא במקום אחר.

אך אם ידוע ששוה פרוטה במקום אחר מקודשת מדאורייתא⁶¹.

דף נ:

ה. וכן קטן שקידש

וכן קטן שקידש⁶², שאין קידושיו קידושין אפילו מדברי סופרים, אף על פי ששלח סבלונות לאחר שגדל אינה מקודשת ואין אומרים שידוע הוא שקידושיו אינם כלום, ולכן התכוון בסבלונות ששלח שיהיו לשם קידושין, אלא אומרים שטעה, וסבור הוא שקידושיו קידושין, ומחמת אותם קידושין הראשונים שקידש בקטנותו שלח סבלונות; משום כך, אין הסבלונות מועילים כלל לעניין קידושה, ואינה מקודשת.

⁵⁸ יש חשש קידושין כי חיישינן שמא יש א' מאותו מקום כאן במקום שמקדש אותה ואם תצא בלא גט יאמר הוא א"א תצא בלא גט. ב"ש שם.

⁵⁹ ח"מ שם ה אפילו אם יש עדים שיודעים שדבר זה ש"פ בודאי בשאר מקומות אפ"ה, אינו רק ספק קידושין מדרבנן אף על גב דאית לה אורחא להתם, דאפי' שו"פ במדי נמי אינו קידושי תורה אלא דאין להקדש אלא מקומו ושעתו משום גזירה שיבא א' ממדי לכאן ומש"ה אפי' בתבשיל וירק נמי הוי מקודשת מדרבנן. כך הוא דעת ר"י והרא"ש דלא כהרמב"ם, ומיהו יש להסתפק דלמא דוקא בלית לה אורחא למדי אבל באית לה אורחא להתם ושם שוה פרוטה בודאי הוי כאלו אמר לה מאחר שאת הולכת שם התקדשי לי שם בזה ולפחות תהיה מקודשת ד"ת כשתגיע לשם וגם גבי מטבע שנפסלה אמרינן לך והוציאן במישן כד אית ליה אורחא למישן. ולא תימא מאי סלע ארבע זוזי אלא מאי סלע פלגא דזוזא

⁶⁰ זה דעת הרמב"ם וכתב הטור דלפי זה אם ידוע ששוה פרוטה בשום מקום מקודשת מן התורה עכ"ל, פי' דבריו כיון דס"ל הטעם ששוה פרוטה בשום מקום הוא מטעם כיון שאפשר לילך לשם הוי המקום ההוא כמו המקום דכאן ממש, ואם כן הוה דאורייתא כמו שוה פרוטה דכאן, וסיים הטור אבל ר"י כתב שאפילו ידוע ששוה פרוטה בשום מקום לא הוי קידושי ודאי ולעולם הוה קדושי ספק וכו' והטעם דהוי קדושי ספק בשוה פרוטה במקום אחר דגורינן שמא יהיה כאן שום אדם מן אותו מקום ויסבור שאפילו אם יש שוה פרוטה אין קידושין תופסין, ולפי זה גם בדבר שיתקלקל אין היתר, ואם כן הרמב"ם שמתיר במתקלקל ודאי ס"ל דאם הוא שוה פרוטה בשאר מקום הוה כמו שוה פרוטה בכאן ואם כן הוה מדאורייתא. ט"ז שם ד

⁶¹ נראה דאירי דהעדים יודעים שש"פ במקום אחר או י"ל דהיא מקודשת מדאורייתא אבל אם א"י להעדים אז הוי כאלו קדשה בלא עדים כמ"ש בסמוך וליכא אלא חשש קידושין משום דהעדים מסופקים שמא ש"פ במקום אחר ונראה אף אם ידוע להעדים צ"ל הטעם דהוי כאלו אמרה היא לדידי ש"פ כיון שש"פ במקום אחר אף על גב בעלמא מסופק הר"ן אם מהני מה שהיא אומרת לדידי ש"פ היינו היכא דא"י שש"פ במקום אחר אבל אם ידוע שש"פ מהני. ב"ש שם

⁶² שו"ע ונו"כ שם

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושיין

והוא הדין קטן שקידש ונתגדל אצלה צריכה גט⁶³, שאע"ג דקידושי קטן אינן כלום אמרינן כשנתגדל בעל לשם קידושיין שאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות.

ודוקא באופן זה שכל אדם יודע שאין קידושיין בפחות משהו פרוטה, וכן כל אדם יודע שאין קידושי קטן כלום ולכן בעל לשם קידושיין, אבל במקום שיכול לטעות⁶⁴ כגון שלא ידע שאין בטבעת שוה פרוטה⁶⁵, צריך קידושיין אחרים ולא אמרינן שלשם קידושיין בעל.

ו. באתרא דמקדשי והדר מסבלי חיישינן מסבלי והדר מקדשי לא חיישינן... דרובא מקדשי והדר מסבלי ומיעוטה מסבלי והדר מקדשי

מקום שנהגו מקצת בני העיר לשלוח סבלונות לארוסה דוקא אחר שתתארס⁶⁶, ובאו עדים ואמרו⁶⁷ שראו שהובלו לה סבלונות, י"א⁶⁸ שחוששיין שמא נתקדשה כבר אחר ששידכו אותה לזה, וצריכה גט מספק, אף על פי שרוב אנשי העיר⁶⁹ אין משלחין סבלונות אלא קודם הקידושיין, חוששיין שמא על סמך קידושיין ראשונים שקדשה כבר בפני עדים שהלכו להם שלח מפני

⁶³ כאן היו קידושי ודאי לכו"ע, ח"מ שם יט

⁶⁴ ועיין בטיב קידושיין בה שלכאורה בכל שוה כסף פחות משהו פרוטה אין אדם יודע ששוה פרוטה במדי אפשר דלא שייך אדם יודע, אפשר דלא גמר וכיוון לשם קידושיין ולעולם ספיקא הוה
⁶⁵ בתשו' מיימון סימן י"ט קאי אדם שיש לו בנים מאשתו ולבסוף נודע שטבעת קידושיין לא היה ש"פ ע"ז פסק דצריך לחזור ולקדש ואם בא עליה לאחר שנתברר דליכא ש"פ רק דליכא עידי יחוד מסתפק שם אם נאמר דסתם איש ואשה הדריים יחד היו כעידוי יחוד ועיין שם. ח"מ שם כ ובב"ש כב הביא תשו' ריב"ש סי' קי"ג כתב בשם הרא"ה דהוי כעידוי יחוד ובסוף תשובה ו' חולק ע"ז וכתב כל הראשונים כתבו דצריך עידי יחוד משום דלא סמכי דעתייהו לשדורי סבלונות קודם קידושיין.

⁶⁷ ואם לא באו עדים אלא בני הזוג אומרים עיין ב"ש ג הביא דעות האם יש להם מינו שיכלו שלא לומר כלל. ובה"מ א כתב אם הם מודים בסבלונות ואינם מודים בקידושיין למה לא נאמ' הפה שאסר הוא הפה שהתי' ונ"ל דהוי כמנו במקום עדים ועיין בת"ה סי' ר"ז כי מאחר שמנהג לקדש קודם סבלונות לפי ר"ת הטוען תמורת המנהג אפי' במינו אינו נאמן.

⁶⁸ שימת תוס' דלא אמרי' דסבלונות הם הקדושיין אלא החשש הוא שמא קודם לזה קידש אותה. ב"ש שם א
⁶⁹ בתשובות מהרי"ק שורש ק"ע מדקדק בדברי הרמב"ם שהוא כלי המחבר מ"ש מקום שנהגו וכו' משמע הרוב עושין כן כי מיעוט לא נקרא מנהג, הדר כתוב רוב אנשי העיר אין משלחים א"כ סותרים דבריו זא"ז ומתריץ הוא דה"ק הרוב עיירות סביב לאותו מקום משלחים סבלונות מ"ה נקרא מקום שנהגו מיהו באותה העיר הרוב אין משלחים, מיהו הר"ן והמניד לא ס"ל כן בפ"י הרמב"ם אלא חיישינן למיעוט ממש מיעוט עיר זו בשל סביבות מ"מ חוששיין למיעוט והטעם דחוששיין כאן למיעוט כתב הרא"ש משום חומר' א"א חיישינן למיעוט כמו נטבע במים שאין להם סוף דרובם מתים חיישי' ג"כ למיעוט אשר אין מתים משום חומר' א"א והר"ן כתב הטעם רוב שהוא ע"פ המנהג לא נקרא רוב כי מנהג עשוי להשתנות וע' בתוס' ובמלחמות. ב"ש שם ב

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

שהוא מן המיעוט הנוהגים כן⁷⁰ וי"א⁷¹ שיש לחשוש שמא הסבלונות עצמם נשלחו לשם קידושין. למרות שלא היו מתעסקים בעניני קדושין, ולא אמר כלום שנותן לשם קדושין, מ"מ יש חשש קידושין כיון שהיה גמר שידוכין ביניהם⁷².

ויש מספר הבדלים לדינא בין הדעות:

- א. אם לא נתן לה בפני עדים, לשיטה ראשונה, חוששין שמא נתקדשה כבר אחר ששידכו אותה לזה, וצריכה גט מספק⁷³, ולשיטה השניה אם נתן לידה בלא עדים אין לחוש.
- ב. ואם פירש בהדיא⁷⁴ ששולח לה לשם סבלונות או לשם דורון בעלמא, לשיטה ראשונה חוששים שמא נתקדשה כבר⁷⁵. ולשיטה השניה אם פירש בהדיא ששולח לה לשם סבלונות, וכל שכן אם אמר ששולח לה לשם דורון בעלמא אפילו אמר השליח שהחתן שלח זה לכלה, אין חשש.
- ג. ואם אם יש עדים שלא קידשה זה, אחר השידוכין כגון שלא זזה ידם מתחת ידה או מתחת ידו מן השידוכין עד שלוח הסבלונות, אפילו היה השלוח והנתינה בעדים, לשיטה ראשונה אין חוששין. ולשיטה השניה כיון שהיה השלוח והנתינה בעדים⁷⁶, כיון שיש עדות לשילוח ונתינת הסבלונות לידה או לחיקה חוששין שמא עכשיו קדשה בסבלונות אלו עצמן.
- ד. ואם שלח לקטנה אחר מות אביה לשיטה ראשונה יש חשש שמא אביה קבל הקדושין. קודם. ולשיטה השניה חשש ודי במיאון.

⁷⁰ ואף על גב דבעלמא לא חיישינן למיעוט הכא חיישינן, לפי שאין רוב זה קבוע ומחוייב כמו ברוב נשים מתעברות ויולדות ומיעוט מפילות שהוא רוב קבוע מצד טבע העולם, אבל רוב זה שאינו אלא מצד המנהג והמנהג עשוי להשתנות, אין זה רוב חשוב שלא לחוש למיעוטו.

⁷¹ דעת רש"י שפירש הא דאמרינן בנמרא חוששין לסבלונות היינו דחיישינן שמא הסבלונות עצמן שלח לשם קידושין. ויש נפקותא בין שני הפירושים, דלפירוש הראשון דלסבלונות עצמן לא חיישינן אלא משום שמא נתקדשה כבר, לפי זה אפילו אם שלח הסבלונות בלא עדים ואפילו אם אמר דשולחן לשם סבלונות, חוששין שמא נתקדשה כבר בעדים, ולפירוש רש"י דחוששין לסבלונות עצמן אם שלחן וניתנו לידה בלא עדים ליכא למיחש לכלום, שהרי אפילו במקדש בעד אחד אמרינן אין חוששין לקידושיו ואפילו שניהם מודים

⁷² ב"ש שם א

⁷³ רמ"א שם

⁷⁴ כתב בת' מהר"ק שורש ק"ע ובת' מהר"מ מלובלין סי' פ"ב דוקא כשאומר בלי חיבה או חיישי' לקדושין משמע אם שולח סתם ולא אמר כלום אין חוששין לפ"ז אם אמר לדורון או לסבלונות אין חוששין אפילו אם דיבר בלי חיבה. ב"ש שם ה

⁷⁵ רמ"א שם

⁷⁶ רמ"א שם

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

ה. ואם האשה שלחה לו סבלונות לשיטה השניה אין חשש, שהרי אין האשה מקדשת, ולשיטה הראשונה יש חשש⁷⁷.

ו. ואם אבי החתן שלח לשיטה ראשונה יש לחוש שמא בנו כבר קידש אותה, ולשיטה השניה אין שאין האב מקדש את בנו שלא מדעתו⁷⁸.

והסכימו הפוסקים שיש לחוש לשני הפירושים⁷⁹ להחמיר⁸⁰.

ואם הוא אומר שקידש אותה בסבלונות, אין חשש שמא קידשה קודם לכן לכו"ע⁸¹.

ואם נשבעו שישאו זה את זה, ואח"כ שלח סבלונות יש לצדד להקל שמן הסתם סומך את עצמו על השבועה ואינו מקדש אותה, ואם עשאו קנין סודר שישאו זא"ז ושלח סבלונות חוששים⁸².

אבל במקום שנהגו כולם לשלוח סבלונות בתחלה ואחר כך מקדשין ואין מקפידין לקדש קודם סבלונות, אף על פי שלפעמים אירע דרך מקרה שראו ששלחו קצת אנשי העיר סבלונות אחר הקידושין⁸³, ובאו עכשיו עדים ואמרו שראו שהובלו סבלונות לפלונית ואינם יודעים אם נתקדשה כבר אם לא, אין חוששין בסבלונות אלו שמא נתקדשה כבר, שלמיעוט כגון זה שהיה דרך מקרה אין חוששים.

וכל זה בשדך תחלה⁸⁴, אבל בלא שידוכין תחלה לכולי עלמא אין למה לחשוש, שמאיפה תדע שלשם קידושין שלח, אם לא שהיו מדברים עמה על עסקי קידושין ועוסקין באותו ענין⁸⁵.

⁷⁷ חדושי מהרי"ט בב"ש שם

⁷⁸ ריב"ש סי' תע"ט, בב"ש שם

⁷⁹ בכל מה שזכר וכתב רי"ו בשם הרמ"ה אפילו אם מיעוט מקדשים והדר מסבלים מחמירים אפילו לשיטות רש"י דאין אלו ב' פירושים תלי' זה בזה. מיהו בריב"ש סי' ה' משמע לפרש"י לא מחמירים אא"כ הרוב מקדשים וה"מ וכ"כ ב"ת, והטעם הוא כיון דחששא רחוקה הוא דסבלונות הם הקדושין דהא לא דיבר עמה כלום מהקדושין לכן ס"ל דאין מחמירין במיעוט דמקדשים וה"מ, מיהו יש להחמיר כדעת הרמ"ה. ב"ש שם ד

⁸⁰ טור ברמ"א שם, ואם הסבלונות היו שאולים לשם סבלונות ל"ח לחשש של רש"י דקידש אותה אם הסבלונות שם ואם שולח עם ע"א וליכ' חשש שמא קידש אותה כבר אין חוששין לחשש דרש"י כי לא מחמירים תרי חומרות חומר' של רש"י וחומר' של הסמ"ג דחוששין לקדושין לפני ע"א ואם איכ' למיחש שמא קידש אותה כבר חוששין לקדושין ואם שלח ב' פעמים כל פעם עם ע"א אין מצטרפים והיינו בכה"ג דליכא חשש מקודם. ב"ש שם א

⁸¹ ב"ש שם א מתשובת רמ"א סי' ל

⁸² תרה"ד בב"ש שם

⁸³ רמ"א שם

⁸⁴ רמ"א מתשובת הרשב"א

⁸⁵ ואם אי אתה אומר כן אין לך נותן לפנויה סתם שוה פרוטה שאינה צריכה נט, ולא הנחת בת לאברהם אבינו שלא תהא צריכה נט, שאין כל אחת נזהרת מלקבל דורון מיד שום איש או שלוחו. כ"כ הרשב"א והר"ן מיהו מתוס' שלנו יש לדייק אפילו לא שדיך נמו חיישי' לפי' תוספת וכן מדייק בתשו' מהרי"ט ב"ל ובת' מהרשד"מ שם ובחדושי מהרי"ט מאריך בזה. ב"ש שם ז

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

ובכל מקום שחוששים אפילו אמרו שניהם שלא כיוונו לשם קידושין ואפילו נשבע על זה אין מאמינים להם⁸⁶, שמא נתחרטו⁸⁷.

יש אומרים⁸⁸ שכל סבלונות ששלח מיד אחר השידוכין יום או יומים אין לחוש להם כלל, ואפילו שלח לה אחר כך גם כן, דמאחר ששלח לה בתחלה מיד אחר השידוכין אנו רואין דמסבל ואחר כך מקדש⁸⁹ ואין חוששין לכל סבלונותיו. ואין ללהקל בזה⁹⁰.

כל חששא דסבלונות אינו אלא להצריכה גט לכתחלה⁹¹, אבל אם כבר נשאת לא תצא, ואזלינן בספיקא זו להקל שלא להוציא מבעלה, דספק חשש רחוק הוא זה דסבלונות, אלא לכתחלה החמירו בו משום חומרא דאשת איש. וי"א⁹² שזה רק במקום בו המיעוט מקדשים ואחר כך שולחים. אך במקום בו הרוב מקדשים ואח"כ שולחים סבלונות תצא.

יש אומרים דכל חששות דחיישינן בסבלונות לא מיירי אלא כשהכלה בעצמה מקבלת הסבלונות, אבל במקום שאין דרך הכלות לקבל הסבלונות בעצמן רק אחר מקבל בשבילן, אין חוששין להם, אף על פי שאותו האחר נותן אחר כך לכלה אין חוששין להם, שלא בתורת שליחות מקבל אותן האחר לא בתורת שליחות מן החתן ולא מן הכלה, אלא שהוא עצמו נותן אחר כך לכלה ואין בזה כלום⁹³. וי"א⁹⁴ שאין לחלק בין שלח לה הסבלונות או אם החתן נותן לה בעצמו, וכן עיקר⁹⁵.

ובמקום שחוששין לסבלונות אין חילוק בין שהחתן בעצמו נותן לה ובין כששלחן לה על יד שליח, שהדין שוה בו כמו בשליח.

⁸⁶ רמ"א ממהרי"ק ותרומה"ד

⁸⁷ ויש לחוש דתיפוק מיניה חורבה אם נפטרנה בלא גט, שמא יתגלה אח"כ דלקידושין נתכוין אחד או שניהם.

⁸⁸ רמ"א ממהרי"ק

⁸⁹ דאם אית' דקידש אותה אחר השידוכין היה קול להדבר בשלמא כשנתישן הדבר י"ל שמא נשכח הדבר אבל יום או יומיים לא נשכח הדבר,

⁹⁰ המעיין בנוף התשובה יראה דאין למדין מכלל זה רק שהוא כתב כן בנדון שלו מטעמים שכתב בס' ק"ע וקע"א ובמקום דלא שייכי הני טעמי' אין לדין זה מקום לדעת רש"י. ח"מ שם ה', וכן בב"ש ח' כתה שלכאורה היינו לפי' תוספת ליכא חשש אבל לשיטות רש"י אכתי יש לחוש שמא עכשיו קידש אות' עם הסבלונות והביא מיהו שם במהרי"ק כתב אף לשיטות רש"י ליכא חשש דקידש אותה עם הסבלונות כיון דלא נתן בעצמו הסבלונות אלא שלח ע"י שליח דאם איתא דקידש אותה היה מקדש בעצמו דמצוה לקדש בעצמה הקשה על זה הרי כל הסעיף איירי נמי בשליח וכתב שדברי רמ"א כאן תמוהים וע' תשובות מהרשד"מ שם מפקפק בדין זה.

⁹¹ רמ"א שם, וכן הכריע בב"ש י' על פי מש"כ בשם הרא"ש דאינו אלא חששא בעלמא לפרש"י ובת"ה כתב אף לשיטות תוס' אינו אלא חששא בעלמא י"ל לעולם לא תצא.

⁹² ח"מ שם ז'

⁹³ דעת המהרי"ק

⁹⁴ דעת הרשב"א

⁹⁵ הכרעת הרמ"א

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

יש מחמירין⁹⁶ אם שלח בעדים, אף על גב שלא היו עדים בנתינה לאשה, כיון דשלח ע"י עדים
אנן סהדי דשלח לשם קידושין⁹⁷.

כל החששות שאמרנו מיירי דידעינן בודאי בשליחות הסבלונות אלא דלא ידעינן אם
נתקדשה כבר או שמא עכשיו שולח לשם קידושין וכמו שאמרנו, אבל בקלא
דסבלונות לא משגיחינן ולא חיישינן כולי האי.

היה מנהג בעיר ונתבטל, הולכין אחר מנהג של עכשיו⁹⁸, ואם לא היה מנהג בעיר כגון
עיר חדשה נידון כמחצה על מחצה⁹⁹.

יש אומרים¹⁰⁰ דיש להחמיר אפילו במקום דכולי עלמא מסבלי והדר מקדשי אם לא
שיש עוד צד היתר אצל זה¹⁰¹. והכריע הרמ"א אם החתן אומר שלא שלח רק
לסבלונות בעלמא ליכא למיחש בכהאי גוונא. אבל אם הוא אומר שלשם קידושין
שלח אף על פי שהכלה מכחישתו ואומרת לא קבלה לשם קידושין אינה נאמנת.

והעיד רבינו יוסף קארו ז"ל בשולחן ערוך שנהגו בימיו בכל מלכות ארץ ישראל
ומצרים ותוגרמה שלא לחוש לסבלונות זולתי בקוסטנטינא שחוששין להם ע"כ.

ובימינו¹⁰² יראה שאין חוששין, וכן מעשים בכל יום שלפעמים חוזרים
בשדוכין ומחזירין הסבלונות ולא נהגו להצריכה גמ, משום שכולם שולחים

⁹⁶ רמ"א מתרה"ד רז כי היישי' שמא שליה שויתה ולתו' אף בכה"ג יש חשש שמא קידש אותה כב. ב"ש שם
יג

⁹⁷ ובודאי שליה עשה שליחתו ודומה להא דק"ל הן הן עידי יהוד הן הן עידי ביאה אף על גב הביאה היא
הקדושין והעדים לא ראו הביאה מ"מ הואיל דראו הדברים המוכיחים על הביאה הוי קידושין כן ה"ג כששלח
סבלונות בעדים אף על גב בסימן מ"ב איתא אם לא ראו העדים הנתינה לידה לא הוי קידושין ע"כ צריך לומר
עידי יהוד שאני כמה שכתב במ' הטעם משום אש בנעורת ואינה שורפה ועוד דא"א לראות כמכחול
בשפופרת, וצ"ל חזקה דהכא דומה לעידי יהוד, וב"ה מחמיר אפילו אם ליכא עדים ששלח לה הסבלונות ולא
היה עדים בשעה שנתן לידה אלא המנהג הוא לשלוח מתנה אחר השידוכים ורובם מקדשים וה"מ אנן סהדי
כאלו קידש אותה בפנינו אף על גב בעלמא קי"ל אפילו אם פירש בהדי' לשם קידושין לא מהני אם היה
הנתינה בלא עדים אפי' אם שניהם מודים שאני הכא הואיל המנהג הוא לשלוח טבעות אחר השדוכין ורובן
מקדשי' וה"מ אנן סהדי לזה וכן הוא דעת הר"א והר"י ממי"ן והוה כמו אם יש עדים דרקדו בפניה דקי"ל דהיא
בחזקת בתולה אף על גב דא"י אם היתה בתולה מ"מ כיון דרקדו בפניה הוא דבר שמוכיח ע"ז הוי עדות להוציא
ממון כן הכא נמי הוי עדות כיון דמוכת. ב"ש יב

⁹⁸ עי' תשובות מהרשד"מ שם אם בעיר אחד שני מנהגים כגון קהל אשכנזים וקהל ספרדיים. ב"ש שם יח
⁹⁹ נראה דמיירי ששאר עיירות הסמוכות לה הלוקו' במנהגיה' וע"כ עיר חדשה נידון כמחצה ע"מ אבל עיר
חדשה במלכות א"י או בשאר ארצות אשר אין חוששין לסבלונות למה תשתנה העיר החדשה מכלל המדינה.
ח"מ שם טז, ובב"ש יט כתב שהיו באים מכמה מקומות ובקצת מקומות שבאו משם היה מנהג לקדש והדר
מסבלי ובמקצת מקומות מסבלים והדר מקדשי הוי כמחצה על מחצה והוששין לקדושין
¹⁰⁰ רמ"א שם ב

¹⁰¹ משום שמהר"ם כ' מי יכנים עצמו לידע מנהג המקומות דאולי יש מיעוט דמקדשי והדר מסבלי ועיין
בתשובת מהרי"ק מ"ש על דברי מהר"מ. ח"מ שם יז

¹⁰² רמ"א ולבוש שם. וכ"ש שימינו שנוהגים לקדש תחת החופה ומברכים ברכת הארוסין לא חיישינן לסבלונות
מהרי"ק שורש קע"א וכן כ' בד"מ בשמו וכ"כ ב"ה. ב"ש כא ועוד נראה להקל האידנא בסבלונות לפי מה
שנוהגין בתנאי' לכתוב הקנס לא יפטור החרם וגם יש חרם הקהילות במי שחוזר ואין לו היתר אלא בהתרת

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרג היומי

מסכת קידושין

דורונות אפילו לשם חיבה ורק אח"כ מקדשים, ואין שום חתן אומר ששלח לשם קידושין.

**ז. הוחזק שטר כתובה בשוק ... באתרא דמקדשי והדר
כתבי כתובה חיישינן כתבי והדר מקדשי לא חיישינן ...
דלא שכיח ספרא מהו דתימא ספרא הוא דאתרמי קא
משמע לן**

חוששין לכתובה כיצד¹⁰³, אם כתב לה כתובה ולא הגיע לידה¹⁰⁴, ואפילו לא היו שידוכים¹⁰⁵, אם דרך מקצת אנשי העיר ואפילו מיעוטם שמקדשין ואח"כ כותבין כתובה חוששין למיעוט כמו שאמרנו בסבלונות שמא נתקדשה כבר, ואף על פי שאין שם סופר מצוי בעיר אין אומרים שמא סופר נזדמן לו והקדים וכתב¹⁰⁶.

ואם דרך כל אנשי העיר שכותבין הכתובה קודם הקידושין, אף על פי שלפעמים יקרה מקרה שאיחרו הכתובה אחר הקידושין, וראו עכשיו כתובה של אחת יוצאה בשוק, ואין יודעין אם נתקדשה כבר או לא, אין חוששין לקידושין¹⁰⁷ כיון שכולן כותבין והדר מקדשי, למיעוט למקרה לא חיישינן.

**ח. המקדש אשה ובתה או אשה ואחותה כאחת אינן
מקודשות**

הרבה אנשים או שיפטרו זה את זה ועיין בהגהת מרדכי דיבמות ועיין ב"ש סי' נ"א. וכיון דאם נשבעו זה לזה שישאו זה את זה אין חוששין לסבלונות דלא חיישי דלמא הדרא בה ולא מקפדה וסומכין על השבועה וכמ"ש ב"ש סק"א ה"נ סומכין על החרם דלא ליהדרא בה. אבנ"מ שם יא

¹⁰³ שו"ע ונו"כ שם ג

¹⁰⁴ שאם הגיע לידה ודאי שהיה קידושין. ב"ש שם כב

¹⁰⁵ ב"ש כב

¹⁰⁶ ודוק בידוע שנכתב מדעת שניהם ואם שדיך חוששין אפילו לא נכתב מדעת שניהם. ב"ש שם

¹⁰⁷ קשה איך כותבין הכתובה קודם קידושין שמא כתב ליתן בניסן ולא נתן עד תשרי שמא לא יקדשנה באותו יום רק אחר זמן והוי לה כתובה מוקדם וכדחיישינן בכהאי גוונא בבבא מציעא (יז, א) בכמה שטרות. וצריך לומר דאיירי בשטר שיש בו קנין כנהוג בכתובות, ואם כן אם אין כתוב קנין בכתובה אין רשאים העדים לכתוב קודם קידושין, אם כן ודאי נכתבה אחר קידושין וחיישינן בכל גווני. טיב קידושין כב

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרג היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת קידושין

המקדש שתי נשים¹⁰⁸ בבת אחת, מאותן נשים שאסור לישא שתיהן כאחת משום ערוה, כלומר שאם ישא אחת מהן הרי השנייה ערוה עליו אין שום אחת מהן מקודשת, שהרי אין קידושין תופסין בערוה¹⁰⁹, לפיכך אין שום אחת מהן מקודשת, שקידושין של זו מבטלין קידושי של חברתה¹¹⁰.

ביצד, כגון שקידש אשה ובתה או שתי אחיות כאחת ואמר שתיכן מקודשות לי, אין שום אחת מהן מקודשת ואין שום אחת מהן צריכה גט.

ט. ומעשה בחמש נשים ובהן שתי אחיות ... ואמר הרי כולכם מקודשות לי ... וקיבלה אחת מהן ע"י כולן ואמרו חכמים אין אחיות מקודשות

קידש נשים רבות בבת אחת¹¹¹, שקבלה אחת מהן הקידושין בשליחות כולן והיו בהן שתי אחיות או אשה ובתה, אם אמר הראויות מכם לביאה מקודשת לי, הרי כולן מקודשות לו חוץ מן השתי אחיות או האשה ובתה וכיוצא בהן, שהרי אלו שתיהן אינן ראויות לו לביאה.

¹⁰⁸ שו"ע ונו"כ שם מא ב

¹⁰⁹ ואי נימא הכא כל אחת תהא מקודשת בפרושה המגיע לחלקה הא היא ערוה לו מחמת השנייה שקדש עמה בבת אחת ובבת אחת חלו.

¹¹⁰ דכיון שאין הקידושין תופסין בזה אחר זה בבת אחת נמי אינן תופסין. ט"ז שם א כדרבה בגמר' קידושין דף ל' ע"ב דכל שאינו בזה אחר זה אף בבת אחת אינו. ה"מ וב"ש שם ב

¹¹¹ שו"ע ונו"כ שם ג